

PRAGMATYKA OCENIANIA

Opracowanie: Małopolska Kurator Oświaty dr Gabriela Olszowska (wrzesień 2026 r.)

Schemat wymagań edukacyjnych wg Niemierki

	Kategoria	Zakres	Cele nauczania		Czynności ucznia
			Wyrażone wieloznacznie w czasownikach ogólnych	Wyrażone w tzw. czasownikach operacyjnych	
Poziom I	A Zapamiętanie wiadomości	Wiadomości mogą dotyczyć, faktów, terminów, praw, teorii naukowych, kryteriów oceny, zasad działania, procedur, stałych sposobów postępowania, metodologii badań	WIEDZIEĆ	Nazwać Podać Wyliczyć Wymienić Zacytować Zdefiniować Zidentyfikować	Wiadomości są zapamiętane, jeżeli uczeń jest w stanie odszukać, w pamięci, sprawdzić kompletność, uzupełnić, przedstawić w dowolnej formie ustnej lub pisemnej, albo potem wykorzystać w działaniu praktycznym
	B Wiadomości	Obejmuje podstawowy poziom rozumienia wiadomości w zakresie niezbędnym do nauczania w danej klasie danego typu szkoły	ROZUMIEĆ	Rozróżnić Streścić Wyjaśnić Zilustrować	Tłumaczenie – przedstawianie swoimi słowami, opowiadanie, zmiana formy prezentacji danych w stosunku do ich pierwotnej prezentacji – słownej, symbolicznej, graficznej, ruchowej Interpretacja – syntetyczne ujęcie, streszczenie danych wiadomości i zestawienie ich, porównanie z innymi Ekstrapolacja – rozciąganie zjawiska, w ciągu wydarzeń na inne sytuacje, równoległe, przyszłe Informacja – przetwarzanie w czynnościach kategorii rozumienia, może być pamiętana przez ucznia lub dostarczona natychmiast
Poziom II	C Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Zastosowane wiadomości rozumiane jest jako osiągnięcie wyniku z bezpośrednim (lub potencjalnym) odniesieniem do praktyki. Skuteczność rozpoznawalna jest poprzez trafność i dokładność wyniku	KSZTAŁTOWAĆ	Narysować Określić Porównać Rozwiązać Scharakteryzować Skłasyfikować Skonstruować Wybrać sposób Wykreślić Zaprojektować Zastosować Zestawić Zmierzyć	Sytuacja badania, nie może odbiegać znacząco o sytuacji, gdy czynność jest trenowana. Wzór czynnościowy opanowany w czasie ćwiczeń nie może ulegać zbyt dalekim transformacjom czy modyfikacjom. Nie trzeba ograniczać się jednak do odtwarzania jedynie algorytmu postępowania. Czynności nawykowe należą bowiem do najniższej kategorii celów, czyli do zapamiętywania (kat. A)